

LEDER FORUM

NR. 3/2015 – 13. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE

- 3 INTERNASJONALE SPEIDEROPPLEVELSER**
Leder
- 4 NYTT SPEIDERPROGRAM**
Vi ser frem til lanseringen av nytt program i 2016.
- 6 DAGSTUREN**
Dagsturen er et turopplegg som hjelper speidergruppene å invitere med seg lokalmiljøet på tur!
- 8 EN SMAKEBIT AV SPEIDING**
Det har vært stor suksess å åpne Haikeligaen for alle som vil delta.
- 9 UTDANNING FOR FRAMTIDA**
Globalaksjonen 2015–2016 skal hjelpe barn og unge i Tanzania til en trygg oppvekst og utdanning.
- 10 SPEIDERENS VISE MENN**
Heidi Furustøl skriver om samarbeidet med Y's Men i *Generalsekretærens hjørne*.
- 10 HÅRETE MÅL**
Landssjef Anders Østeby skriver om hårete mål i *Landsstyret har ordet*.
- 11 GUD ER NÆR**
Andakten er skrevet av Anna Granö.
- 12 ROVERSIDENE**
Les om roverlandsleiren på Rennesøy, Klimapilegrim 2015 og Roverfemkamp på Sunnmøre.
- 14 FORBUNDSNYTT**
Store og små nyheter fra organisasjonen.
- 16 SENTRAL INNKREVIING OG NYTT MEDLEMSSYSTEM**
I januar går vi over til sentral innkreving via medlemssystemet Hypersys.
- 18 LÆRER Å LEDE LEIR**
Natalie Bing og Asle Hvidsten deltok på sommerens Kurs i leirledelse.
- 20 FYLL OPP MED LEDERE**
Få tips til hvordan du kan rekruttere flere ledere i høst!
- 22 DINGLAVATNET**
Maren Pernille Øvregaard forteller om sitt favorittfjell i Mitt fjell-spalten.
- 24 ARRANGEMENTSINFO**
Aktuelle arrangementer.

Foto: Henrik Vagle Dalsgaard

GLOBALAKSJONSHFETET OG
FRILUFTSPRISEN-PINS
ER VEDLAGT BLADET.

Internasjonale speideropplevelser

DENNE SOMMEREN har hundrevis av norske speidere og ledere opplevd internasjonale speiding i stor skala. Den største norske kontingenten noensinne, 850 speidere og ledere, deltok på verdensspeiderleiren i Japan. Andre har besøkt vennsgrupper i Russland, sentraleuropa eller andre steder.

VED Å VÆRE SPEIDER, er du del av et større og internasjonalt fellesskap. Det er fantastisk å være del av en verdensomspennende speiderbevegelse, enten vi er på reise selv, eller tar i mot besøkende til Norge. Speideren bidrar til at barn og unge knytter vennskap på tvers av landegrensener og opplever og lærer av andre kulturer.

DETTE HAR EN VERDI som går langt utover opplevelsen i seg selv, til tross for at det ofte kan være fantastisk nok. Jeg så en gang på reise en speiderjente og slagordet «Never stop exploring» i stor skrift ved siden av WAGGGS-merket på skjerfet. Det definerer mye av hva speiding er, og var så bra, at jeg har gjort det til en leveregel selv også. Aldri stopp å oppdage og bli kjent med nye ting, nye steder, nye kulturer, nye mennesker.

OM DET ER Å MØTE nye venner på verdensspeiderleir, samtaler med ungdom på den ukrainske landsbygda, Facebook-chatte med en speidervenn i Ungarn, eller blant masaiere og spennende dyr på safari i Kenya, så lærer man alltid noe nytt. For min del har reiser og internasjonale bekjenskaper, både i og utenfor speideren, i stor grad bidratt til synet jeg har på verden og meg selv. Verden byr på et mylder av språk, spennende mat, levesett, livssyn, kulturer og tradisjoner. Det kan også være ubehagelig å få verden tett innpå seg, for du møter også mye nød, fortvilelse og konflikter. Men for at vi skal kunne bidra til å skape forandring der det er nødvendig, tror jeg det hjelper å ha opplevd, sett og hørt. Vi vil aldri forstå fullt ut, eller kunne gjøre nok, men første steg er å få bedre kunnskap om verden vi lever i.

FORTELL ANDRE om alt det flotte du opplever som internasjonal speider, se tilbake og kos deg med minnene, hold kontakten med speidervenner over hele verden, finn deg en ny internasjonal reise, leir eller arrangement du kan glede deg til, og aldri stopp å utforske verden – «Never stop exploring».

Svein Olav

REDAKTØR AV
LEDERFORUM

NYTT PROGRAM KOMMER

...men når?

TEKST > Emma Bodman //
FOTO > Lars Røraas //

Mange har ventet lenge på det nye programmet, og både de som har laget det og de som skal bruke det gleder seg! Det er fortsatt litt ventetid igjen, men tidspunktet for at det nye programmet skal være helt klart kommer stadig nærmere.

2015 • INNHOLD

2016 VÅR • KURS • MATERIELL

HØSTEN 2015

PROGRAMPATRULJEN ER inne i sitt siste semester i arbeidet med å ferdigstille og finpusse et spennende nytt speiderprogram. Etter at alle semestermerker, aktivitetsmerker, gradsprogram og annet er vedtatt, så gjenstår bare presentasjon og selvfølgelig god opplæring til alle dere som skal bruke det i speidergruppa.

VÅREN 2016

KURS

I løpet av våren 2016 vil det arrangeres kurs i nytt program rundt om i landet. På kursene får deltakerne en grundig gjennomgang av det nye programmet og hvordan det brukes i praksis.

BØKER

Akkurat nå er det tre bøker for det nye programmet i produksjon. Vi gleder oss til å presentere både to helt nye andaktsbøker og en nyttig lederhåndbok. Andaktsbøkene, en for oppdagere og stifinnere og en for vandrere, vil ha med alle de bibeltekstene som er angitt for de ulike arbeidsgrenene i Speiderstigen. Andaktsbøkene kommer til å inneholde bibeltekstene samt en andakt og en aktivitet eller lek for hver tekst. Målsettingen er at speiderne skal bli kjent med bibeltekster i løpet av sin speidertid og at lederne skal ha alt de trenger innenfor to permer.

Lederhåndboken skal være et nyttig og inspirerende verktøy for alle forbundets ledere. Det blir en håndbok i å være leder hos KFUK-KFUM-speiderne med konkret informasjon og tips til alt fra hvordan du planlegger et møte til hvordan du kan diskutere tro med en oppdager.

HAR DU SETT DE NYESTE AKTIVITETSMERKENE?

Har du og din gruppe tatt i bruk de nye aktivitetsmerkene? Det finnes allerede 36 aktivitetsmerker for oppdagere, 38 aktivitetsmerker for stifinnere, 51 aktivitetsmerker for vandrere og 24 aktivitetsmerker for rovere. Og nye kommer til jevnlig.

De nye aktivitetsmerkene finner du på speidermerker.no. Bruk dem når du planlegger speiderhøsten! Merkene kan du kjøpe i Speiderbutikken.

2016 HØST • NYTT PROGRAM TAS I BRUK

HØSTEN 2016

AKTIVITETSBANK

Aktivitetsbanken og nye nettsider skal hjelpe ledere og speidere til å finne på nye aktiviteter og gjøre planleggingen av møter og turer lettere. Aktivitetsbanken kommer til å fylles med aktiviteter, leker og møteforslag som skal hjelpe lederne i det daglige arbeidet.

NY ALDERSINDELING OG NYTT PROGRAM

Høsten 2016 er det nye programmet med alt materiell ferdig og lansert, og da går forbundet og gruppene offisielt helt over til det nye programmet. Høstens første møte er et fint tidspunkt for de fleste grupper å starte med ny aldersinndeling, da er det for mange nye speidere og nye patruljer. Det er mulig å starte med den nye aldersinndelingen tidligere, men gruppene må være klare over at bare deler av det nye programmet da finnes tilgjengelig.

GRADSPROGRAMMET

Gradsprogrammet for vandrere er nå klart. I løpet av vandretiden kan speiderne ta aspirant-, bronse-, sølv- og gullgraden. Gradsprogrammet er et verktøy for den enkelte speider, patruljen og troppsledelsen for å nå målene i Speiderstigen for vandretiden. På alle gradene jobber man innenfor KFUK-KFUM-speideres fem verdier: kristen tro, fellesskap, personlig utvikling, friluftsliv og samfunnsengasjement. Noen punkter er obligatoriske, mens andre punkter gir deg valgfrihet. En god del vandrermerker og ekspertmerker for vandrere er integrert som obligatoriske eller valgfrie krav i gradsprogrammet.

Programpatruljen er interessert i å høre hvordan gruppene opplever gradsprogrammet og om nivået er riktig. Det er mulig å prøve gradsprogrammet allerede i høst og samtidig hjelpe programpatruljen med innspill og tanker om gradene. Bestill gradsprogrammet av prosjektleder Emma Bodman (emma@kmspeider.no) så kan din gruppe starte allerede nå!

DAGSTUREN

Som et ledd i KFUK-KFUM-speidernes vekststrategi, er vi stolte av å presentere *Dagsturen*, et program laget med støtte fra Gjensidigestiftelsen og Kulturdepartementet.

TEKST > Bente Pernilla Høye //
ILLUSTRASJONER > Helene Moe Slinning //

Med sine nærmere hundre naturillustrasjoner er deltakerheftet nyttig både underveis på turen og etter at man har kommet hjem.

MED DAGSTUREN ønsker vi å gjøre det enklere for gruppene å invitere med seg sine lokalmiljøer på tur. Her finner du tolv fiks ferdige turopplegg fordelt over fire årstider.

Pakken består av tre deler:

- **Lederveiledningen** beskriver turen, foreslår når og i hva slags terreng turen bør legges, hvilke forberedelser du må gjøre, og gir deg full kjøreplan for dagen.
- **Aktivitetshettet** inneholder oppgaveark, orienteringsposter og alt annet du trenger for å gjennomføre turen.
- **Deltakerheftet** deles ut til alle som er med på turen, og fungerer som både oppslagsverk og loggbok underveis. Deltakerheftet kan brukes på flere turer.

SPEIDERE SOM ARRANGERER en dagstur får speidermerket *Dagsturen vår, -høst, -sommer* eller *-vinter* ettersom hvilken årstid de arrangerer tur. Fire turer = fire merker som settes sammen til én hel sti.

Alt materiell til *Dagsturen* er gratis. Det er også mulig å søke støtte for å sette inn annonse i lokalavisa.

LURER DU PÅ HVEM dere kan invitere med på tur? Mulighetene er mange! Hva med å invitere alle på den lokale skolen, asylmottaket, eldresenteret, frivillighetssentralen, velforeningen, idrettsklubben eller kommunestyret? Eller åpen dag for alle som vil? Eller kanskje dere kan tilby menigheten å invitere en spesiell aldersgruppe til fire speiderturer som en del av trosopplæringen i menigheten? Vi regner med at jo flere som får en positiv tur-opplevelse i speidingsens tegn, jo flere vil møte opp på gruppens egne møter senere.

DAGSTUREN KOMMER OGSÅ i en egen skoleversjon. Her er lederveiledningen byttet ut med en lærerveiledning tilpasset

Kunnskapsløftet. Denne viser hvordan man enkelt kan nå kompetansemål i både naturfag og kroppsøving ved å legge undervisningen utendørs og å følge enkle speiderprinsipper. Opplegget fremmer ungt ansvar, og for å motivere våre medlemmer som går på 7. trinn til å invitere med sin skole på tur, finnes det et eget merke. Merket *Dagsturleder* er for vandrere som gjennomfører en dagstur på sin skole. Vi oppfordrer gruppene til å hjelpe sine vandrere med merket *Dagsturleder*.

Ved å dele av sin speiderkunnskap og kjennskap til lokalmiljøet i løpet av skoledagen, vil de kunne vise yngre barn hvor givende speiding er.

DAGSTUREN-OPPLEGGET er gjort tilgjengelig for skoler via distribusjonsselskapet Subject Aid. Gruppene kan bestille *Dagsturen*-materiell fra forbundskontoret.

Deltakerhefter, speidermerker og søknad om annonsestøtte bestiller du ved å sende en e-post med ønsket antall og årstid (merker) til bente@kmspeider.no.

Lederveiledning og aktivitetsark laster du enkelt ned fra kmspeider.no/dagsturen. Så printer du ut de sidene du trenger.

INVITER MED lokalmiljøet på dagstur, så flere kan få oppleve hva speiderlivet byr på!

Merket «Dagsturlederen» er et eksklusivt merke spesielt for speidere på 7. trinn som tar med sin skole på tur.

De fire dagsturmerkene danner et terreng, samme hvilken årstid du starter med.

HAIKELIGAEN

— EN SMAKEBIT AV SPEIDING!

Nå er det
din tur!

TEKST > Bente Pernilla Høye //
FOTO > Harald Undheim //

Midtveis i Friluftslivets år, og mot slutten av andre sesong, er det mye som tyder på at det har vært en suksess å åpne Haikeligaen for alle som vil delta.

MÅLET VAR 200 aktive lag, og med det mener vi lag som har registrert to turer eller mer. I siste del av første sesong, kan vi konstatere at vi så langt har rett over 300 aktive lag, og at disse til sammen har tilbakelagt over 1000 mil, klatret 94 000 høydemetre, sovet ute mer enn 500 netter, og besøkt godt over 600 kulturminner!

MYE OPPMERKSOMHET

Lokalaviser landet rundt skriver om aktive lag som planlegger fritiden sin ut i fra månedsoppdrag og ulike turmål, og barnehage.no har laget flere saker om aktive barnehager som legger sin ære i å bevise at det er barnehagebarn som er best og mest på tur i Norge.

Konkurransen har vært knallhard, men det er ingen grunn til å tenke at det ikke er noen vits i å prøve. Konkurransen er lagt opp slik at alle som deltar har vinnere. Noen månedsoppdrag kåres ut i fra artige fotografier fra turen, og noen trekkes tilfeldig blant de som har fullført, samtidig som det selvfølgelig også kåres vinnere ut fra ren prestasjon. Sesongpremiene deles ut basert på ulike kriterier, og lagene kan bli stormestere i en rekke klasser.

Flere av lagene i familieklassen har innsett at så lenge man registrerer inn alle små turer, vil poengene tikke inn. Andre lag satser på litt lengre turer der de løser både månedsoppdrag

og fisker sin egen middag, noe som gir ekstrapoeng.

NY SESONG, NYE VINNERSJANSER!

1. september startet høstsesongen av Haikeligaen. Nå er alle lagene på null poeng igjen, og de som må ha følt at det var litt langt opp mot toppen i vårsesongen, starter likt med de som var svært aktive forrige sesong. Også i høst vil det bli flotte premier og mange spennende oppdrag!

Hva får vi ut av å ha åpnet konkurransen? Det er vanskelig å slå fast graden av suksess før konkurransen er helt avsluttet, men det å åpne konkurransen har så langt gjort seg utslag i mange positive aspekter. Blant annet får vi hyggelige tilbakemeldinger fra deltakere som opplever organisasjonen som positiv og inkluderende, og vi har fått mye god medieomtale. Antallet deltakere og bildedeler på Instagram har vakt interesse i pressen, og det har blitt skrevet om oss i positive ordelag på blogger og debattfora på nett. Konkurransen blir større når det er flere som deltar. Både barnehager og småbarnsfamilier forteller at deltakelse i Haikeligaen har blitt et påskudd for å komme seg mer på tur i hverdagen.

Haikeligaen gir en smakebit av speiding til flere, og kanskje rekrutterer vi både nye speidere og ledere på denne måten? Det gjenstår å se.

UTDANNING FOR FRAMTIDA

En ny aksjonsperiode står på trappene, og vi fortsetter arbeidet med å skape en trygg oppvekst og gi utdanning til barn og unge i Ilula i Tanzania.

TEKST > Øyvind Øygarden //

FOTO > Ingun Tøndel //

1 AKSJONSHEFTE: Aksjonsheftet er vedlagt Lederforum.

2 SPEIDERGLEDE: Barna i Ilula får både skolegang og speiderliv takket være KFUK-KFUM-speideres innsats i Globalaksjonen.

GLOBALAKSJJONEN ER en årlig solidaritetsaksjon der KFUK-KFUM-speiderne og Norges KFUK-KFUM samler inn penger og støtter arbeid i land som vi gjennom KFUK-KFUM Global samarbeider med. Hele den norske KFUK-KFUM-bevegelsen er med! Vi ønsker å engasjere barn og ungdom i Norge til å samle inn penger, og til å få en forståelse av hvordan hverdagen til andre barn og unge i verden arter seg. Det finnes mange kreative måter å samle inn penger på, i det vedlagte Globalaksjonsheftet kan du finne flere tips om dette. Om dere ønsker enda flere tips kan dere også se til fjorårets aksjonshefte som ligger tilgjengelig på speiderprogram.no.

TEMA FOR Globalaksjonen 2015–2016 er *Utdanning for framtida*. I Ilula i Tanzania driver IOP og Ilula YWCA barnehjem, High School, fosterhjemsordninger, speidergrupper og spare/låne-grupper. Over 1500 barn får hjelp til en tryggere hverdag og til utdanning takket være IOP og Ilula YWCA, og gjennom Globalaksjonen kan KFUK-KFUM-speiderne bidra til dette.

15. SEPTEMBER er den offisielle starten på den nye aksjonsperioden og mange grupper har allerede startet planleggingen av gjennomføringen av aksjonen lokalt. I aksjonspakken som er sendt ut til alle enhetsledere finner dere den informasjonen dere trenger for å snakke om Globalaksjonen i gruppa. Dere får tips til gjennomføring av aktiviteter knyttet til Globalaksjonen, og til hvordan gruppa kan samle inn penger.

PÅ KMSPEIDER.NO og speiderprogram.no finnes det mer informasjon om Globalaksjonen. På vår Youtube-kanal vil du også kunne finne en film fra IOP som kan være fin å vise på et speidermøte.

HVIS GRUPPEN mangler bøsser, eller trenger nye, er det mulig å etterbestille dette, samt annet aksjonsmateriell.

Ta kontakt så sender vi det dere trenger for å holde en god Globalaksjon. Send en e-post til post@kmspeider.no, eller ring 22 99 15 50 for etterbestillinger og ytterligere informasjon.

Lykke til med aksjonen!

1

2

HÅRETE MÅL

> LANDS- STYRET HAR ORDET

> Anders Østeby //

JOSTEDALEN var turmålet mitt sist uke, med vandring på Nigardsbreen og overnatting på Tungestølen med lavvo og lammelår på bål. Vi nøt fellesskap, enighet, uenighet, diskusjoner og moro. Bøndene i Jostedalen hadde i hvert fall hårete mål da de bestemte seg for å rydde seg gard på de for en østlending mest utrolige steder opp mot fjellet.

VI DISKUTERTE mål for arbeidet; noen store, noen små, hva er viktig, og hva skal vi slutte å gjøre. Skal målene være noen nye tall, nye mennesker vi skal nå, eller nye ting vi har lyst til? Ser vi oss litt tilbake i tid så satte også Jesus ganske hårete mål for disiplene da han ba dem «gå ut til hele verden». Og som KFUK-KFUM-speidere er vi derfor en del av

et kjempestort mål som ble satt for 2000 år siden, og som vi fremdeles arbeider for. La oss huske det. Som speiderledere har dere også vedtatt noen mål for dette nye speideråret: en terminliste med masse moro, men også med mye forberedelser og arbeid.

NOE SKAL JEG GJØRE alene, men heldigvis skal vi gjøre mye sammen. Det aller meste faktisk. Og her er poenget mitt: Følg eksempelet til Astrid (landsleirsjef 2018) om å velge en nestkommanderende som kompletterer deg, som du trives med, som ser deg og gir speiderarbeidet energi når dine batterier trenger lading. Vi sier jo at barn ikke sover, men bare ligger til lading. Det gjelder også oss speiderledere!

PÅ TUNGESTØLEN midt på natta med blå himmel, lå vi og telte

stjerneskudd i to timer. Det var super batterilading for meg. Og som landsjef er jeg like avhengig av lading som alle andre, men det er lett å glemme i travle dager. Jesus var god til å stikke av på tur opp i fjellet selv om arbeidsoppgavene sto i kø og mange folk maste. Det vil jeg huske.

MEN VI MÅ HA MÅL for hva vi vil, hårete mål, mål som utfordrer meg, mål som gjør meg avhengig av andre. Mål som gjør meg avhengig av Gud. Mitt mål for KFUK-KFUM-speiderne denne høsten er å bidra til at KFUK-KFUM-speiderne fortsetter å utvikle seg, samhandler godt, og at vi når ut til enda flere barn og unge over hele landet. Og ikke minst, at vi har det moro på veien.

Landsjef-
hilsen

HVEM ER SPEIDERENS VISE MENN?

I SOMMER deltok jeg på årskonferansen til Y's Men i min føde- og døpeby Arendal. Jeg ble vel tatt imot av en forsamling med bankende hjerter for speidersaken og KFUK-KFUM.

Y-EN HENVISER til YMCA og navnet hadde sin opprinnelse fra en YMCA-utsending som under 1. verdenskrig undertegnet sine artikler med «One of the Y's Men of the East» som også kan bety en av Østens vise menn. Grunnleggeren synes dette var et velklingende navn og Y's Men så dagens lys i USA i 1920. Først på slutten av 50-tallet kom organisasjonen til

Norge. I begynnelsen var Y's Men forbeholdt menn, men nå er også damene involvert – heldigvis! I 2014 inngikk KFUK-KFUM-speiderne en

ny samarbeidsavtale hvor vi inviterer hverandre til nærmere samarbeid. Y's Men har de senere årene samlet inn og donert penger til KFUK-KFUM-speidernes arbeid, og det setter vi umåtelig stor pris på! Lokalt driver de mange steder også et svært aktivt dugnadsarbeid og støtter opp om det lokale KFUK-KFUM-arbeidet på ulike måter.

MEN Y'S MEN er mye mer enn penger. For mange «pensjonerte» speidere er Y's Men en ypperlig måte å fortsette engasjementet både for speidersaken og KFUK-KFUM. Det er etablert klubber i mange nærmiljøer, og fremover vil de lokale klubbene ta kontakt med speidergrupper rundt om i landet. Da håper jeg dere speiderledere åpner opp døren for hva som kan bli et fruktbart og hjertevart samarbeid til det beste både for oss og for Y's Men. Vi har allerede sett gode eksempler på lokalt samarbeid og flere vil komme!

Fra venstre vise-
regionsjef Egil Odd
Halvorsen, general-
sekretær Heidi
Furustøl og regions-
leder Svein Håvåg.

> HEIDIS HJØRNE

> Heidi Furustøl,
generalsekretær //

JEG ØNSKER DEG en riktig god speiderhøst, og så håper jeg å se mange av dere på gruppelederkonferansen i oktober. Der får vi blant annet besøk av generalsekretær Nyaradzayi Gumbonzvanda fra World YWCA – gled deg!

GUD ER NÆR

TEKST > Anna Granö, oversatt av Svein Olav Ekvik //
 FOTO > Henrik Vagle Dalsgaard //

JEG SITTER PÅ STRANDEN en vakker sommernatt og ser solen forsvinne bak horisonten, for etter en liten stund å gå opp igjen. Jeg hører bølgene, vindens brus og fuglesangen som aldri stilner. Jeg kjenner meg liten, men likevel som en del av noe større. Jeg kjenner glede og takknemlighet for å få oppleve dette. Følelsen er mektig og går ikke an å beskrive med ord. Jeg reflekterer over hvor perfekt alt er skapt, og hvordan vi mennesker gang etter gang lykkes i å ødelegge det perfekte. Men dette øyeblikket kan ingen ødelegge eller ta ifra meg. Gud er nær.

Dagen dør.
 Skumring rår
 over skog
 over land
 over hav.
 Alt er ro,
 hvil kun trygt.
 Gud er nær.

VI BER FOR

- Forventningsfulle speidere og ledere som er klare for et nytt høstsemester.
- Gruppelederkonferansen i oktober.
- Globalaksjonen og bidrag til utdanning og trygg oppvekst for barna i Ilula i Tanzania.
- Telemark, Troms, Trøndelag, Vestfold og Østfold kretser.

VI TAKKER FOR

- Alle speidere og ledere som fikk oppleve Verdensjamboreen i Japan i sommer.
- Alle kurs, leirer og arrangementer som er gjennomført uten store uhell eller ulykker.
- Speidere og ledere som har stått på for å gi speidere gode sommerminner.
- Alle bidragsytere i det lokale speiderarbeidet.

Slik lagar ein bursdagskake på leir.

TEKST > Marta Nagel-Alne //
FOTO > Peach Norman Owen og Lars Røraas //

11.–18. JULI var det roverleir på Mosterøy i Rennesøy kommune, og som namnet på leiren tilsa hadde roverar frå heile landet (+ Skottland) det gøy på landet, i sol og regn, ei heil veke til ende. Det vart tid til både tradisjonell rover-slakking rundt leirbålet, haik i eit flott kystlandskap, og programpostar innan dei fleste kategoriar.

VOLLEYBALLTURNERING, trekamp, workshops, Tønnes-konsert og roverkroer var berre noko av alt det som skjedde denne veka. Sjølv om nokon har større konkurranseinstinkt enn andre, deltok likevel alle med godt humør. Og det er bra, når regnet høljar ned, traktorane ikkje vil trilla, og Rovernemnda kanskje har dansa Postkasse-(Postkasse!) dansen litt for mange gonger (neidå).

DÅ LEIRSONGEN vart spela ein siste gong etter «ein gong til!»-rop frå publikum under avslutningsleirbålet, var det liten tvil om at me alle hadde hatt ein strålende leir. Takk til den flinke lokalkomiteen, og takk til alle som deltok. Me let bileta tala for seg sjølv, og gler oss alt til neste gong!

RENNESØY 2015

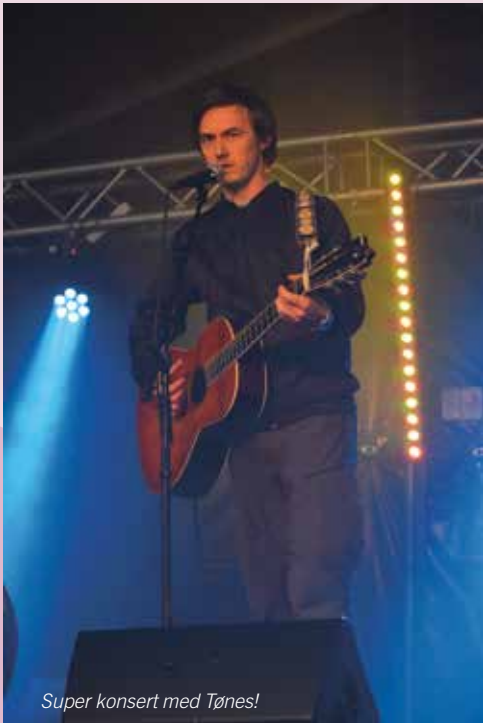
– Gøy på landet!

Vindsurfing slo an på roverleiren.

Avslapping i sofaen.

Super konsert med Tønnes!

Skal me dela leirbålskappa?

Haik i det flotte kystlandskapet på Jæren

Klimapilegrim

I PARIS er det klimatoppmøte 30. november til 11. desember i år. Som ein måte å påverka politikarane på, har det tverrkyrkjelege initiativet *Klimapilegrim* formulert dette kravet:

«Jeg vil ha en rettferdig klimapolitikk hvor Norge bidrar med mindre utslipp og mer penger.»

Me vil oppmoda alle til å støtta kravet, og å gå inn på klimapilegrim.no og skriva under – for ei meir rettferdig framtid!

Foto: Harald Undheim

I september er det, tradisjonen tro, klart for Roverfemkamp igjen. I år på Sunnmøre.

Roverfemkamp er action, konkurranse og en sosial sammenkomst med tradisjoner. Det konkurreres i tremannslag.

ROVERFEMKAMP ER, som navnet tilsier, satt sammen av fem oppgaver. Teoretisk oppgave setter deltakernes kunnskaper på prøve innenfor natur og miljø, woodcraft og samtidsspørsmål som politikk, kultur, sport og nyheter. Den valgfrie oppgaven varierer fra år til år, men er alltid en praktisk oppgave om enten pionering, førstehjelp, samfunnsengasjement, friluftsliv eller ledelse. I den hemmelige oppgaven er det de praktiske og kreative evnene som testes. Orienteringen er todelt og foregår både om natten og dagen. Hinderløypa byr på reinspikka action.

ROVERTREFF: Samtidig som roverfemkampen arrangeres det også et rovertreff. Deltakerne på rovertreffet kan bruke mer tid rundt bålet, som heiagieng eller delta i kun noen av øvelsene i femkampen.

ROVERFEMKAMP 2015

- Rovere med konkurranseinstinkt. Født i '99-'90.
- Konkurranse for rovere. Hinderløype, hemmelig oppgave, orientering, teori og valgfri oppgave.
- 18.–20. september.
- Dyrøya ved Ålesund.
- Kr. 350,- pr. pers.
- Snarest!

FORBUNDSNYTT

FRILUFTSLIVETS HEDERSPRIS TIL SPEIDERNE

NORGES KFUK-KFUM-speidere og Norges speiderforbund er sammen tildelt Friluftslivets hederspris for 2015, friluftslivets høyeste utmerkelse i Norge. – Speiderbevegelsen er et særlig godt forbilde for det frivillige friluftslivsarbeidet i Norge, heter det blant annet i juryens begrunnelse.

– **DETTE VAR** en hyggelig nyhet, sier landssjef Anders Østbye. – Og ikke minst er det en anerkjennelse for alt det flotte speiderarbeidet som drives rundt omkring i landet. Og til alle speiderledere som bidrar til at barn og unge får utfordringer og mestringfølelse i naturen hver eneste uke året rundt.

SELVE PRISEN ble delt ut søndag 30. august på friluftslivsmuseet Stenberg under festivalen Friluftsliv for alle på Raufoss/Vestre Toten. Både landsstyremedlemmer, generalsekretær og lokale speidere var til stede for å motta prisen.

I FORBINDELSE med prisutdelingen ønsker juryen for Den norske friluftslivsprisen å gi alle speidere i Norge en liten gave i form av en pins som kan festes på speiderskjorten. Pinsen er vedlagt Lederforum. Mer informasjon om prisen finner du på friluftslivforalle.no.

NYTT OM LEDERFORUM

For å spare penger er det besluttet å kutte Lederforum nr. 4–2015. Neste nummer blir dermed Lederforum nr. 1–2016.

Utstillingsvindu for norsk speiding – Europakonferansen 2016

FOR FØRSTE GANG på 20 år er den norske speiderbevegelsen vertskap for Europakonferansen 16.–21. juni 2016 i Melsomvik utenfor Sandefjord. Over 450 speiderledere fra hele Europa deltar og tema for årets konferanse er Volunteering.

DEN 34. WORLD SCOUT CONFERENCE i 1996 i Oslo er fortsatt et arrangement det snakkes varmt om i det europeiske speidermiljøet, og vi skal gjøre alt for at det skal snakkes like bra om norsk speiding de neste 20 årene. Europakonferansen avholdes hvert tredje år og er generalforsamling for den europeiske regionen av henholdsvis World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS) og World Organisation of the Scout Movement (WOSM). Europakonferansen i 2013 vedtok *Diversity and Inclusion* og *Youth Empowerment* som felles satsingsområder og det er ventet at dette også vil være hovedområder for den kommende treårsperioden.

RAMMEN FOR arrangementet er nydelige Melsomvik med lett tilgang til sjø og strand og store naturområder. Deltakerne bor på Oslofjord Convention Centre. Speidernes fellesorganisasjon har nedsatt en egen arbeidsgruppe som ledes av Vemund Ovesen. Det vil snart gå ut påmelding for stab til konferansen, og allerede har flere meldt sin interesse. Å være med på Europakonferansen 2016 er en fantastisk mulighet til og både vise frem det beste av norsk speiding samt knytte internasjonale kontakter. Følg med på kmspeider.no for mer informasjon.

Den norske delegasjonen på Europakonferansen i Berlin i 2013. Foto: European Guide and Scout Conference

SE VIDEOINTERVJUER MED SPEIDERLEDERE!

På kmspeider.no og Youtube kan du nå se fem korte videoer med intervjuer av speiderledere. Lederne har ulike roller og oppgaver i sine speidergrupper. Videoene forsøker å gi et inntrykk av hva det vil si å være leder i KFUK-KFUM-speiderne, og hvor variert det kan være. Videoene viser intervjuer med patruljeførerne Anna og Kjersti, medleder Camilla, gruppeleder Stein Robert, enhets- og kretsleder Astrid, og enhetsleder Ørjan.

– Kanskje er det noen som lurer på hva det innebærer å ta på seg et lederansvar i speidergruppa, og er redd for å gå inn i en oppgave de ikke kjenner omfanget av. Vi håper at videoene kan være med på å ufarliggjøre og inspirere flere til lederoppgaver, sier Ingun Tøndel, som har laget videoene.

Videoene finner du på kmspeider.no/blileder og på youtube.com/kmspeiderne. Lik og del videoene i sosiale medier!

Aktivitetskalenderen 2016

Aktivitetskalenderen for 2016 kommer i oktober! Det årlige kalendersalget genererer viktige inntekter for gruppene lokalt og for KFUK-KFUM-speiderne nasjonalt. Salget bidrar til at vi kan tilby et godt program, kurs og arrangementer. Gjennom å henge på veggene i tusenvis av hjem rundt om i landet gir det også en flott mulighet til å vise frem KFUK-KFUM-speiderarbeidet. Kalenderen er en praktisk planleggingskalender og viser frem hvem vi er og hva vi står for. Informasjon om årets kalendersalg sendes gruppene i løpet av september, og kalenderne blir sendt til gruppene i uke 43.

Ved å selge minst tre kalendere premieres speiderne med et gratis kalendermerke. Den som selger flest kalendere vinner et gavekort i Speiderbutikken til en verdi av kr. 1000,-. For å bli årets kalenderselger må speidergruppen sende inn navn og antall solgte kalendere til post@kmspeider.no på den som har solgt flest. Speiderne kan også ta et av spesialistmerkene som har fokus på kalendersalget: *Selger for oppdagere*, *Butikksjef* for stifinnere og *Gründer* for vandrere.

Merkekravene finner du på speiderprogram.no, og merkene kan bestilles på speiderbutikken.no.

Lykke til med kalendersalget!

BESTILL GRATIS VERVEMATERIELL!

Et nytt høstsemester er i gang, og dere har kanskje allerede fått noen nye speidere i speidergruppa? Oppstarten på høsten er en fin tid å rekruttere nye speidere. Enten dere ønsker å verve nye speidere og ledere, eller invitere nærmiljøet til et speiderarrangement, har forbundskontoret vervekort, brosjyrer og plakater dere kan bestille gratis. Bruk materialet til å reklamere for speidergruppas aktiviteter.

Plakater, brosjyrer og vervekort med eller uten tekst på baksiden kan bestilles på post@kmspeider.no, telefon 22 99 15 50 eller via kmspeider.no/vervekort, eller de kan lastes ned på kmspeider.no/ materiell.

Vervematerialet er gratis og sendes i posten. Se også vekstheftet *Bli flere* for tips til rekrutteringsarbeidet i din speidergruppe.

SENTRAL INNKREVIING & NYTT MEDLEMSSYSTEM

I januar 2016 går organisasjonen over til å bruke det nye medlemssystemet Hypersys. Samtidig vil vi også fra 2016 innføre sentral kontingentinnkreving og bytte til februar som innbetalingsmåned for kontingent.

NY KONTINGENT

FØR HAR ALLE innbetalt forbundskontingent om høsten, slik at du på høsten 2014 betalte kontingent for hele 2015. Heretter skal kontingenten betales på starten av det året den gjelder for, slik at kontingenten for 2016 kommer du til å betale i februar 2016. Det betyr at du, som langvarig medlem, faktisk ikke skal betale noe i 2015 (for den kontingenten betalte du jo i 2014).

DET SOM DERIMOT er viktig å være klar over, er at nye medlemmer skal betale kontingent for det året de begynner. Denne kontingenten gjelder da ut året. De som starter som speidere etter skolestart på høsten, betaler derfor kun halvparten av vanlig årskontingent. Dette gjelder også høsten 2015.

NYTT MEDLEMSSYSTEM

DEN 25. NOVEMBER i år er det slutt for vårt eksisterende medlemssystem. Resten av året vil bli brukt på å overføre medlemsinformasjonen fra det gamle til det nye systemet. I starten av januar 2016 vil du så få tilgang til vårt nye medlemssystem, Hypersys.

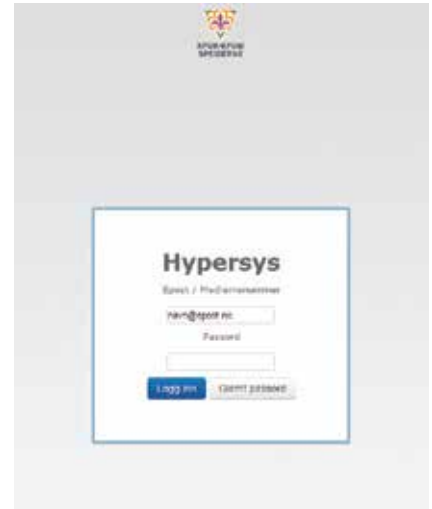
HYPERSYS ER spesialtilpasset for frivillige organisasjoner, og benyttes i dag av 37 andre frivillige organisasjoner. Hypersys utvikles av non-profit-firmaet Unicornis, som eies av en del av organisasjonene som aktivt bruker Hypersys.

PÅ SAMME MÅTE som vårt nåværende medlemssystem, bruker du Hypersys gjennom nettleseren (Internet Explorer, Edge, Chrome, Firefox, Opera, Safari eller lignende). Når du er logget inn, kommer du til «Min side». Der kan du se og endre dine egne opplysninger, for eksempel dersom du flytter til ny adresse.

DU VIL NOK OGSÅ ha tilgang til å se gruppens medlemmer i en liste. Er du kursleder, vil du kunne se kursdeltakere i en liste. Selv om innholdet er forskjellig, vil bruken av slike lister være lik. Lister kan sorteres, du kan gjøre utvalg, velge hva slags informasjon du vil se og ikke, og du kan sende ut beskjeder på SMS og epost for å nevne noe.

VIKTIG Å HUSKE

- Nye medlemmer i høst registrerer du i vårt nåværende medlemssystem, og du må kreve inn halv forbundskontingent for at de skal være medlemmer i 2015.
- Årsrapport for 2015 sender gruppeleder inn fra vårt nåværende medlemssystem innen 15. november.
- Den 25. november er det slutt for vårt nåværende medlemssystem, og i januar åpner vårt nye medlemssystem.
- I løpet av januar må alle grupper og kretser ha lagt inn sine kontingentsatser for 2016 i Hypersys, og sjekket at alle medlemmer er satt opp på riktig kontingent-kategori.
- I februar sender Hypersys ut kontingent-faktura til alle medlemmer, basert på de opplysninger som gruppene har registrert.
- Gruppelederkonferansen i høst vil være et sted der du kan lære mer om Hypersys.

Du kan selv velge om du vil logge inn med medlemsnummer eller din epost-adresse.

På Min side kan du se opplysninger om deg selv, melde deg på arrangementer og forandre dine egne opplysninger.

Medlemslister er den viktigste listen i Hypersys. Fra en medlemsliste kan du for eksempel sende beskjeder, velge medlemmer eller eksportere til Excel.

Lærer å lede leir

– Det var rart å ha inspeksjon i sin egen gruppe, men jeg prøvde å være så upartisk som mulig, sier Natalie Bing, en av deltakerne på sommerens Kurs i leirledelse. Hun var egentlig påmeldt som deltaker på Nordtangensommer, men grep muligheten da Kurs i leirledelse skulle holdes under samme leir.

TEKST > Elisabeth Løland // FOTO > Jo Rimstad //

DAGSKURS I HØST

SAMMEN MED Asle Hvidsten ble hun deltaker på sommerens kurs. Det var et rent learning-by-doing kurs der deltakerne fulgte staben på Nordtangensommer og løste oppgaver sammen med dem. De to deltakerne hadde kun møtt leirsjefen til en rask gjennomgang før leiren startet, resten av læringen skulle skje i praksis. – Det er en grei måte å lære på hvis man som meg ikke er noe teori-menneske mener Natalie. Hennes oppgaver var å bistå med matlaging, særlig til stab, inspeksjon og oppfølging av de finske deltakerne.

DELTAKERNE KUNNE ønske seg ulike fordypningsområder innenfor arrangementskomiteens oppgaver. For Asles del ble det å gå igjennom økonomien sammen med leirsjefen, og en del tekniske oppgaver som å streke opp leirplasser og innsjekk. – Jeg lærte akkurat det jeg hadde håpet på å lære, sier Asle, som gjerne ville ha med seg viktig erfaring før oppgaver på regionleir neste år venter. Det viktigste han lærte var å planlegge godt. – Det var lett å merke forskjell på det som var godt planlagt og ikke, jeg har skjønnet hvor stor forskjell planlegging gjør når man står der og oppdager et problem ingen har tenkt på, sier han. Også Natalie har fått med seg viktig erfaring. Hun peker spesielt på innblikket hun har fått i hvor omfattende det er å arrangere en leir, og hvor mange oppgaver som må løses.

BÅDE NATALIE OG ASLE kan tenke seg flere utfordringer i fremtiden, både i kretsen og nasjonalt, og utelukker ikke at det kan være spennende å engasjere seg hvis for eksempel en landsleirkomiteé skulle ta kontakt.

ANBEFALINGEN TIL andre er klar: – Jeg vil absolutt oppfordre flere til å få med seg dette kurset neste år. Det er gøy, og det er en nyttig erfaring å ha med seg til senere, sier Asle.

Kurs i leirledelse

Kurset ble gjennomført for første gang i KFUK-KFUM-speiderne denne sommeren, men noen KFUK-speidere med lang erfaring kan kanskje huske at det eksisterte noe lignende for mange år siden? Kurset ble arrangert som et pilotkurs i forbindelse med Beverpatuljens arbeid med å fornye forbundets ledertrening.

To dyktige speidere ble etter å ha søkt valgt ut til å delta og teste ut kurset. Deltakerne kunne velge mellom fordypningsområder som sanitet, kristen tro og teknisk.

Andre kurs som arrangeres for å teste konsepter og muligheter er dagskursene «Barn med atferdsvansker» og «Sikkerhet og beredskap».

Dagskurs er en mulighet til å lære mer om et viktig tema uten å bruke en hel helg. Kursene holdes en lørdag ved en flyplass, og det serveres en bedre lunsj. De fleste rekker hjem lørdag kveld og har fortsatt mye helg igjen når kurset er over. Kurset starter kl. 09.00 og vil være ferdig kl. 17.30.

Dagkurs – Barn med atferdsvansker

KFUK-KFUM-speiderne skal oppleves som et godt sted for alle speiderne. På dette kurset lærer du smarte grep for å holde gode møter og turer i en gruppe med ulike barn – der noen av barna er oppmerksomhetskrevende eller har atferdsvansker.

Dagkurs – Sikkerhet og beredskap

Et innføringskurs i å tenke sikkerhet på møter og turer med speidere. Bli godt kjent med sikkerhetsheftet Trygg og sikker speiding– både hvordan redusere risikoen for at noe skjer, og hva du gjør hvis uhellet likevel skjer.

DAGSKURS – BARN MED ATFERDSVANSKER

- For ledere som ønsker å lære mer om temaet og har litt dårlig tid.
- Hvordan håndtere barns ulike behov, pedagogiske metoder, ulike atferdsvansker.
- 19. september (Gardermoen) og 19. oktober (Bergen sentrum).
- Gardermoen og Bergen.
- Kr. 1100,- (Gardermoen).
Kr. 700,- (Bergen). Gir Frifondstøtte.
- Påmelding utløpt (Gardermoen) og 19. september (Bergen).

DAGSKURS – SIKKERHET OG BEREDSKAP

- For ledere som planlegger og/eller gjennomfører turer og møter for speidere.
- Et innføringskurs i å tenke sikkerhet på møter og turer. Bli godt kjent med sikkerhetsheftet Trygg speiding og hvordan å redusere risiko.
- 7. november 2015.
- Quality airport hotel, Sola.
- Kr. 1000,-. Gir Frifondstøtte.
- Innen 6. oktober.

Du vil blant annet lære:

- Hva er de viktigste punktene i beredskapsplanen- det jeg bare må vite før jeg tar med speidere på tur?
- Hva gjør jeg for å unngå ulykker?
- Hva gjør jeg når uhellet er ute?
- Vi har hatt en ulykke og media ringer – hva gjør jeg?
- Hva er det viktigste å huske på kanotur, vinterturer og når vi holder på med pionering?

BRUK HØSTEN TIL Å FYLLE OPP MED LEDERE

Høsten er tiden for sanking. Blåbær, sopp og... speiderledere!

TEKST > Håkon Skahjem //
FOTO > Helene Moe Slinning //

DET ER TO HEMMELIGHETER du må kjenne til for å lykkes med rekruttering. Som oftest vil de som rekrutteres ha ønske om at følgende to vilkår er oppfylt:

1. De må se at det er mulig å trekke seg ut igjen.
2. De må bli spurt om å prøve seg som leder, uten å få alt ansvaret med en gang.

HØSTEN ER for mange den mest spennende tiden å være speiderleder. Årstidene som skifter gir mulighet til varierte aktiviteter. Nye og spente speidere blir tryggere for hver samling. Det er ledere til alle speidermøtene og semesteret er planlagt. Da er det lett å bli med som ny leder. Dette er fordi du vet at dersom du ikke lenger får hverdagen til å gå opp, så kan du enkelt si i fra til de andre lederne og så går speidararbeidet godt videre selv uten deg. Du tar ikke over for noen som har trukket seg, dermed blir alt du bidrar med som ny leder et pluss.

MEN NÅR SEMESTERET er planlagt og vi har nok ledere i speidergruppen, er det ofte vi glemmer det viktigste for å rekruttere: For at noen skal begynne som speiderleder, må de bli spurt om de vil være med.

MEN HVEM SKAL DU SPØRRE? Du føler kanskje du har spurt alle før, da du virkelig trengte flere ledere? Nedenfor har du en liste med grupper du kan vurdere å spørre. Bruk et par minutter på å tenke på om det er noen andre grupper som er aktuelle hos dere. Så

må du huske å spørre én og én person direkte, ikke en hel gruppe samtidig.

- **Studenter** – er det et studentmiljø i nærheten av speidergruppen? Mange har vært speidere på plassen de kommer fra og kan ønske å finne et nytt speidermiljø å engasjere seg i.
- **Tidligere speidere** – har noen tidligere speidere kommet tilbake til hjemstedet, eller er det noen som er i en ny livssituasjon som gjør at lederoppgaver nå passer bedre?
- **Foresatte til barn i speidergruppen** – er det noen som ser litt ekstra interessert ut når de henter barnet sitt på speidermøtet?
- **Ildsjele i lokalsamfunnet eller menigheten** – er det noen i lokalsamfunnet eller i menigheten som kunne passet som speiderleder? Selv om de ser opptatte ut, er det lov å spørre om de vil være med.
- **Venner eller kolleger** – har du en som følger litt ekstra med når du forteller fra helgens speidertur? Kanskje du skal spørre han eller hun om å være med på en tur eller et møte?

TIL ALLE SOM SPØRRES bør du prøve å tenke ut hvorfor de kan ha lyst til å begynne. Hva er deres motivasjon? Kanskje studentene kan få bruke noe av det de studerer? Er det noen opplevelser tidligere speidere savner? Vil foreldrene se barna sine litt mer? Ønsker ildsjelene et fellesskap for engasjementet sitt? Har vennene eller kollegene dine et ønske om en ny og meningsfull fritidsaktivitet?

OG HVIS DERE ALLEREDE har en del ledere, kan du bruke en variant av disse tre spørsmålene når du rekrutterer:

- «Vi har en pakket høst med mange morsomme speidermøter og turer planlagt. Vi er en god gjeng ledere, men hvis du har lyst til å være med så har vi plass til en leder til denne høsten.»
- «Vi er en god gjeng ledere. Men det er ikke alle det passer for alltid. Jeg lurte på om du ville være med som speiderleder på tre møter/et møte annen hver uke/en gang i måneden denne høsten? Hvis det en gang ikke passer, så må du bare si i fra, så er det ikke noe problem. Hvis du vil være med på en tur også, så kan du det!»
- «Denne høsten skal vi ha mye fjellturer/ om fugler på speideren. Det er jo du ganske god på. Kunne du tenke deg å være med oss i høst, så er jeg sikker på at du kan lære speiderne og lederne mye. Og kanskje lærer du litt av oss også?»

Det kan være vanskelig å rekruttere en ny enhetsleder med en gang, men inviter andre med og inkluder dem i ledermiljøet. Da har dere flere potensielle til å ta hovedansvaret senere.

Det er lettere å rekruttere når du strengt tatt ikke MÅ rekruttere. Bruk derfor høsten godt!

Listen over grupper er hentet fra de danske KFUM-speiderne. Les mer om motivasjonen til hver av gruppene her: old.spejdnernet.dk/Ledere/Lederrekruttering/maalgrupper

DINGLAVATNET

Dinglavatnet, 536 moh. Eit sentrum for fjelltoppar. Vasskjelda til sentrumsvoldingane. Sånn sett treng eg berre å gå til springen på kjøkkenet for å få smaken av «fjellet mitt», men det er heilt klart turen og naturopplevinga som er best.

TEKST OG FOTO > Maren Pernille Øvregaard //

EG HAR HEILE livet vore vand med å ha fjell og fjordar rundt meg på alle kantar, og dersom eg vil på tur treng eg berre å gå ut av døra og bak huset for å kome meg til skog og fjell. Mange av dei kjende Sunnmørsalpane ruvar meir enn 1500 moh. Desse toppane har eg eigentleg ikkje noko forhold til. Det eg vil kalle for fjellet mitt, ligg på 536 moh., og er ein del av det fjellpartiet som er lett tilgjengeleg berre eg går bak huset. Heilt frå eg var lita, har Dinglavatnet vore eit fjell familien har gått på, og det er ein plass eg berre har blitt meir og meir glad i.

DINGLAVATNET ER IKKJE ein fjelltopp i seg sjølv, men likevel eit veldig populært turmål for bygdefolket. Det ligg fint til med andre fjelltoppar rundt seg. Sidan vatnet også er det kommunale vassverket, er det naturleg nok traktorveg frå dei øvste byggefelta i Volda og heilt opp. Denne vegen er nok den enklaste og mest brukte blant dei mange rutene ein kan velje mellom. Dette gjer at det er eit turmål som passar godt for folk i alle aldrar, anten ein går eller sykklar, har barnevogn eller rullestol.

ETTER EIT LITE stykke på traktorvegen kjem ein opp til Prestesetra på 270 moh. Ei lita sæter med benkar, bålgruer og ei heilt ny og flott grindløe. Dette er eit populært turmål

i seg sjølv, og eg har gode minner frå speidarmøter der. Vidare oppover frå Prestesetra møter ein på det første av dei litt bratte partia. Ein er om lag halvvegs komen når ein har gått opp dette partiet. Her ligg det ei lita hytte i skogkanten med ein tilhøyrande benk og ein «minnestein» med påskrifta, «Minne om dei falne i Røyshyttebakken». Eg trudde lenge at dette hadde noko med 2. verdenskrig å gjere og at eg gjekk på stor lokalhistorisk grunn. Etter kvart blei eg fortald at Røyshyttebakken vart brukt som skibakke for nokre tiår sidan, og denne «minnesteinen» er eit humoristisk påfunn etter fleire år med skileik.

DET FINE MED Dinglavatnet, er at det er så mange stiar dit ein kan velje mellom, både inne i skogane rundt traktorvegen, men òg i det opne landskapet. Innimellom vel eg å gå på ein sti eg veit eg ikkje har gått på før. Då går eg berre for å gå og for å utforske området. Med meg har eg som oftast familien sin trufaste turkamerat, hunden Cesar. Det er noko heilt spesielt over det å kunne vandre i steikande solskin på ukjende stiar og å berre høyre på det naturen byr på av lydar. Av og til bommar eg totalt og kjem i heilt motsett retning av turmålet, men det er ikkje vanskeleg å peile seg inn på ein annan sti som gjer at ein kjem litt nærmare Dinglavatnet. Det hender at eg endar opp nærmare fjelltoppane Niven

og Vardehornet. Dette er toppar som ligg i om lag same høgd som Dinglavatnet og er berre eit fint supplement til turen.

DERSOM EIN LIKEVEL vil litt opp i høgda, ligg Melshornet med sine 807 moh. rett oppom Dinglavatnet. Etter å ha slitt deg på stien vidare opp nokre høgdemeter frå 536 moh., ser du toppen. Eller du trur du ser toppen. Når du har kome opp dit, er det endå eit lite stykke til neste topp – som heller ikkje er toppen. Men frykt ikkje og mist ikkje motet. Når du er komen opp dit, då ser du faktisk toppen. Det er her magien trer inn. Melshornet. Den fjelltoppen skuffar ikkje, altså! Den byr på ei spektakulær 360 graders utsikt til dei mektige Sunnmørsalpane, og det er verdt kvart eit steg du har gått oppover.

MITT FJELL

Maren Pernille Indreeide Øvregaard utfordrer Johannes Sæle fra Sola KFUK-KFUM-speidere til å skrive om sitt fjell eller sin favorittplass til neste nummer av Lederforum.

Maren Pernille og Cesar på veg opp til Melshornet.

1

2

3

1 ALPEPANORAMA:
Panoramabilete frå toppen av Melshornet. Utsikt mot fjella på Søre Sunnmøre.

2 HYTTE: Traktorvegen endar oppe ved vatnet.

3 MELSHORNET:
Dinglavatnet og Melshornet. Her er det sti på begge sider av vatnet.

Gruppelederkonferansen 2015: GÅ ut, NÅ ut, SE ut – SAMMEN!

Generalsekretær i YWCA Nyaradzayi Gumbonzvanda kommer, Dina og Elisabeth Lau Henriksen, også kjent som «Utejenter», kommer, og Biskop emeritus Laila Riksaasen Dal kommer. Kommer du?

INTERNASJONALT ARBEID, inkluderende fellesskap, medlemsvekst, friluftsliv med barn, og nye speidermerker. Dette er bare noen av temaene vi kommer innom på årets gruppelederkonferanse 23.–25. oktober.

KFUK-KFUM-SPEIDERNE er inne i en spennende periode. Nytt program, ny ledertrening, sentral innkreving og nytt medlemsystem byr på fantastiske muligheter samtidig som det vil kreve omstilling. På gruppelederkonferansen vil du få grundig orientering om alt det nye i hyggelige omgivelser og i fellesskap med andre med gruppeledelsesansvar. Dette er en fin anledning til å holde kontakten gruppen imellom og for direkte kontakt med organisasjonens sentrale ledd. Vi byr på spennende og variert program og god mat. Dere skaper resten. –Vi skal GÅ, NÅ og SE ut, – SAMMEN.

Velkommen!

**Les mer om
Gruppelederkonferansen
på speiderprogram.no.**

GRUPELEDERKONFERANSEN

Gruppelederkonferansen er for gruppeledere og andre i gruppestyrene rundt om i Norge.

Fellesskap, påfyll, inspirasjon og meningsutveksling.

23.–25. oktober.

Scandic hotell Gardermoen.

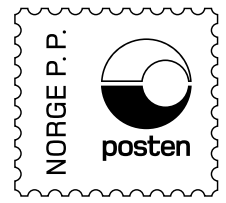
Kr 1680,- / kr 2450,- pr. person i dobbeltrom. Enkeltrom tilgjengelig mot et lite tillegg i prisen. Inntil to personer fra hvert gruppestyre kan få refundert 50% av deltakeravgiften med Frifond-midler.

Innen 18. september.

KURS OG ARRANGEMENTER HØSTEN 2015

- 1.9. HAIKELIGAEN 2015**
Høstsesong starter.
- 6.9. FRILUFTSLIVETS DAG**
- 5.–13.9. FRILUFTSLIVETS UKE**
Se norskfriluftsliv.no for oversikt over lokale arrangementer.
- 10.–13.9. PÅ BAR BAKKE**
Sentralt på Østlandet. Født i '97 og eldre (må være over 18 år). Påmelding utløpt.
- 11.–13.9. BANEVOKTERSAMLING**
Nordtangen. Rovere og ledere. Påmelding innen 10. september. Gratis!
- 15.9. GLOBALAKSJONEN 2015–2016 STARTER**
- 18.–20.9. ROVERFEMKAMP**
Sunnmøre. Født i '99 og eldre. Påmelding innen 4. september. Pris: 350,-.
- 19.9. DAGSKURS – BARN MED ATFERDSVANSKER**
Gardermoen. Født i '97 og eldre. Påmelding utløpt.
- 25.–27.9. TRÅKK**
Lokalt. Merker kjøpes på speiderbutikken.no.
- 16.–18.10. JOTA & JOTI**
For alle. Registrering på jotajoti.no. Merker selges i Speiderbutikken.
- 19.10. DAGSKURS – BARN MED ATFERDSVANSKER**
Bergen. Født i '97 og eldre. Påmelding innen 19. september. Pris: 700,-.
- 23.–25.10. GRUPELEDERKONFERANSE**
Scandic hotell Gardermoen. For gruppeledere og gruppestyremedlemmer. Påmelding innen 18. september.
- 14.11. ESG-DAGEN**
Programmaterieell finnes på speiderprogram.no.
- 8.–14.11. DEN INTERNASJONALE BØNNEUKA**
worldywca.org.
- 1.12. DEN INTERNASJONALE HIV/AIDS-DAGEN**
Programmaterieell finnes på speiderprogram.no. Merkene selges på speiderbutikken.no.
- UKE 48 FREDSLYSET FRA BETLEHEM KOMMER TIL NORGE.** Se St. Georgsgildene sin nettside sggn.no for transportplan.

Arrangementskatalog og arrangementsplan fram til og med sommeren 2016 kan lastes ned fra kmspeider.no under *materieell*. Se også *kalenderen* på speiderprogram.no.

NR.3/2015 - 13. ÅRGANG. MEDLEMSBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE

SPEIDER BLADET

kompetid.no